

Dato: 27. februar 2024
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Ketilbjørn Hertz
Sagsnr.: 2024-01336
Dok.: 3173928

Oversigt over de enkelte elementer i lovforslaget

A. Gennemførelse af flerårsaftale for domstolene¹

- 1) Antallet af faste dommere ved Sø- og Handelsretten forhøjes med én dommer
- 2) Domsmandsgrænsen forhøjes til fængsel i mere end 30 dage
- 3) Domsmænd deltager kun i afgørelse af skyld og sanktion
- 4) Nævningegrænsen forhøjes til fængsel i 6 år og derover
- 5) Nuværende nævningesager, der bliver domsmandssager, kan behandles med 2 dommere og 3 lægdommere, hvis sagen er omfangsrig
- 6) Tiltalte kan ved udeblivelse idømmes op til 1 års fængsel
- 7) Udvidelse af retsformandens adgang til at tillade, at tiltalte ikke er til stede
- 8) Flerdagessager kan gennemføres uden tiltaltes tilstedeværelse, når tiltalte møder første retsdag og udebliver på en senere retssag
- 9) Når tiltaltes udebliver i en bødesag, behandles sagen, som om tiltalte har tilstået, også når der er tale om frakendelse i medfør af færdselsloven
- 10) Lovfæstelse af, at det ved strafudmålingen i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at tiltalte har aflagt tilståelse, selv om tiltalte ikke har angivet sig selv, og selv om tilståelsen ikke er fuldstændig
- 11) Beløbsgrænsen for anke af bødesager til landsretten uden Procesbevillingsnævnets forhøjes til 20.000 kr.

¹ Disse elementer i flerårsaftalen blev gennemført ved lov nr. 1553 af 12. december 2023:
- Forhøjelse af antallet af faste byretsdommere med 12 dommere
- Forhøjelse af aldersgrænsen for tilkaldedommere til 74 år
Justitsministeren vil senere i aftaleperioden fremsætte yderligere lovforslag om en yderligere forhøjelse af antallet af dommere.

- 12) Bødesager med førerretsfrakendelse kræver anketilladelse fra Procesbevillingsnævnet i samme omfang som bødesager uden førerretsfrakendelse
- 13) Byrettens afgørelser om vederlag til beskikkede forsvarere på højst 50.000 kr. kan kun kæres med Procesbevillingsbevillingsnævnets tilladelse
- 14) Byrettens afgørelser om generhvervelse af førerretten inden frakendelsestidens udløb kun kan kæres med Procesbevillingsnævnets tilladelse
- 15) Ankesager i landsretten uden domsmænd, som ikke angår bevisbedømmelsen, kan afgøres uden mundtlig forhandling
- 16) Sager med anbringelsesdom behandles som domsmandssager, hvis sagen ville have været en domsmandssag, hvis tiltalte skulle idømmes almindelig straf
- 17) Sager, hvor anklagemyndighedens påstand er, at det har sit forblivende med en allerede idømt foranstaltning, behandles uden lægdommere, medmindre sagen har særlig indgribende betydning for tiltalte
- 18) Sager, hvor der er spørgsmål om foranstaltningsdom, kan behandles som tilståelsessag, hvis den sigtede forstår sigtelsen og betydningen af samtykket til at behandle sagen som en tilståelsessag
- 19) Beløbsgrænsen for anke til landsretten i civile sager uden Procesbevillingsnævnets tilladelse forhøjes til 50.000 kr.
- 20) Byrettens afgørelser om prøvelse af administrative afgørelser efter straf fuldbyrdelsesloven kan kun kæres med Procesbevillingsnævnets tilladelse
- 21) Familierettens afgørelser, der udelukkende vedrører samvær, kan kun ankes til landsretten med Procesbevillingsnævnets tilladelse
- 22) Insolvente skyldneres fredningsperiode forlænges til 1 år
- 23) Fogedretten kan på rettens kontor uden skyldnerens tilstedeværelse foretage udlæg og arrest i alle aktiver registreret i offentlige registre
- 24) Fogedretten kan på rettens kontor uden skyldnerens tilstedeværelse tage stilling til sagens materie i en umiddelbar fogedforretning
- 25) Sager om mortifikation og ejendomsdom samles ved Tinglysningsretten
- 26) Der indføres krav til standardiserede oplysninger i stævninger og svarskrifter i flykompensationssager
- 27) Hvervet som mødeleder og juridisk garant i børne- og ungeudvalg bevarer som del af dommeres hovedbeskæftigelse, men andre erfarne domstolsjurister samt pensionerede dommere og domstolsjurister kan ligeledes varetage hvervet
- 28) Beløbsgrænsen for småsagsprocessen forhøjes til 100.000 kr., og reglen om, at komplekse sager kan løftes ud af procesformen, justeres

- 29) Småsagsprocessen skifter navn til den forenkede proces
- 30) Der kan undtagelsesvis gives advokatpålæg i den forenkede proces
- 31) Ny regel om, at retten kan indkalde til et indledende retsmøde alene med henblik på at drøfte, om sagen kan overgå til retsmægling
- 32) Retten forudsættes 3 måneder før hovedforhandlingen at overveje, om parterne på ny skal tilbydes retsmægling
- 33) Retsmægleren forudsættes at kunne foreslå konkrete løsninger på parternes konflikt
- 34) Brugen af skriftlige parts- og vidneerklæringer øges

B. Andre forslag fra Rørdam-udvalget og Retsplejerådet

- 35) Beløbsgrænsen for kære i civile retssager og fogedsager uden Procesbevillingsnævnets tilladelse forhøjes til 50.000 kr.
- 36) Beløbsgrænsen for kære uden Procesbevillingsnævnets tilladelse af afgørelser om salær til beskikkede advokater forhøjes til 50.000 kr.
- 37) Samme kærebegrænsning i sager om isoleret bevisoptagelse som i civile retssager
- 38) Flere langvarige domsmandssager kan behandles med 2 dommere og 3 domsmænd
- 39) Afgørelser uden for hovedforhandlingen kan træffes af 1 landsdommer
- 40) Reglerne om affattelsen af domme forenkles
- 41) Fristen for svarskrift i almindelige civile retssager ændres til 4 uger som udgangspunkt
- 42) Forberedelsens slutning i civile retssager ændres til 8 uger før hovedforhandlingen som udgangspunkt
- 43) Mulighed for at tillade, at en part eller et vidne i en civil sag, når parterne er enige om det, afgiver forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede uden at møde for en ret eller at andet godkendt sted
- 44) Straffesager i landsretten kan i lidt videre omfang behandles ved et andet tingsted end det sædvanlige tingsted
- 45) Mulighed for efter anmodning fra en part at henvise en civil sag til en anden byret af hensyn til sagsbehandlingstiden
- 46) Justering af mulighed for henvisning af en straffesag til en anden byret af hensyn til sagsbehandlingstiden

C. Mindre forslag fra domstolene, som ikke har været udvalgsbehandlet

- 47) Beneficerede advokater skal heller ikke i ankesager i landsretten have salær for kørsel inden for den byretskreds, hvor advokaten er antaget
- 48) Mulighed for at udelukke en bruger fra domstolenes sagsportal, hvis brugeren fremsætter mange ensartede anmodninger
- 49) Klager over domstolsjurister til Den Særlige Klageret skal indgives på en særlig blanket
- 50) Anmodning fra domfældte til Den Særlige Klageret om genoptagelse af en pådømt straffesag skal indgives på en særlig blanket
- 51) Anklagemyndigheden kan uden Procesbevillingsnævnets tilladelse anke indenretlige bøvededtagelser og advarsler til fordel for tiltalte
- 52) Når materiale, der har været undtaget fra forsvarerens og sigtedes aktindsigt, frigives før hovedforhandlingen, er en dommer, der har truffet afgørelse vedrørende materialet, ikke obligatorisk inhabil under hovedforhandlingen

D. Præciseringer

- 53) Tiltalte kan ved anklagemyndighedens bevisanke dømmes som udebleven i samme omfang som i 1. instans
- 54) Klar hjemmel til ved anonym adoption at hemmeligholde adoptanters identitet i sager om samvær med adoptivbarnets oprindelige slægtninge
- 55) Klar hjemmel til konfiskation i den forenkede bødeproces
- 56) Afgørelser om at nægte at beskikke en ny forsvarer, fordi det vil forsinke sagen, kan kæres til Den Særlige Klageret
- 57) Ligelig repræsentation af erhvervsdrivende og forbrugere blandt de sagkyndige retsmedlemmer i alle Forbrugerombudsmandens sager ved Sø- og Handelsretten